

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște, Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codru, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Cherta), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Deiebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadiv) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Pătria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăneana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 2-50 LEI.	COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĂDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.	TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm ☐ 2 Lei. Bilanțurile după tarif special.
--	--	--

Rugare către abonenții noștri restanțieri.

Apropiindu-se sfârșitul anului, rugăm cu stăruință pe onor. noștri abonenți restanțieri, particulari sau bănci să binevoiască a-și achita până la 31 Decembrie a. crt. atât restanțele de abonament cât și taxele de insertiuni pe anii trecuți și anul curent.

ADMINISTRAȚIA.

Unificarea monetară.

(Sfârșit.)

În senzul decretului lege Nr. 3632 din 11 Decembrie 1918, prin care se confirmau hotărârile adunării naționale dela Alba-Iulia, circulațiunea fiduciară a Statului se rezervase Guvernului central dela București. Unificarea monetară era deci de căderea și datorința acestui guvern, care de fapt a lucrat și a hotărât în aceasta chestiune după cum a crezut de bine. A lucrat și a hotărât însă fără a o aprofunda în toate consecințele ei și fără să țină seamă cel puțin de opiniunile celor ce se ocupaseră mai intensiv și cunoșteau mai de aproape complexul problemelor, împreunate cu rezolvirea acestei chestiuni.

Primul pas pentru unificarea monetară a fost stampilarea biletelor de coroane austro-ungare, stampilare

despre care cei ce luaseră parte la conferințele¹⁾, în care a fost hotărâtă, își dedau seama, că nu va putea fi un mijloc destul de eficace pentru stavilirea invaziunii biletelor din celelalte teritorii ale fostei monarhii habsburgice. Și dacă cu toate acestea s'au decis la acest pas, a fost, parte pentru că stampilarea se făcuse deja în două state megiașe, în Ceho-Slovacia și Iugoslavia, parte pentru că se dedeau cele mai categorice asigurări, ca în cel mult trei luni de zile va sosi hârtia monetă, comandată în America și astfel se va putea începe rambursarea biletelor de coroane în monetă națională.²⁾

Dar hârtia monetă n'a venit la timp, iar când, în fine, a sosit, s'a constatat, după cât se spunea pe atunci, că nu poate fi folosită. Între astfel de împrejurări și văzând că falsificarea stampilărilor ia proporții tot mai mari, am propus deja la începutul lui Oct. 1919 să înlocuim cel puțin biletele de 1000 și 10,000 coroane — acele care formau sumele cele mai mari — cu alte bilete, tot în coroane, dar românești, confec-

¹⁾ Au participat la aceste conferințe Dnii Oscar Kiriacescu, pe atunci ministru de finanțe, Ștefan C. Popp, ministrul Ardealului, Vintilă Brătianu, Mihai Popovici, consilier pentru Transilvania, Grigorie Eremie, consilier la Resortul de finanțe din Sibiu, Dr. Sever Dan, consilier la Min. de fin. București, Dr. G. D. Creangă, Vasile Vlaicu, secretar la Resortul de finanțe și scriitorul acestor rânduri, ca delegat al Consiliului Dirigent. Stampilarea s'a început la 12 Iunie 1919 și a durat până pe la finea lui August acelaș an. S'a stampilat cu totul, inclusiv sumele prezentate cu întârzieri justificate, 45,778,846 bucăți bancnote în suma de Cor. 3,247,498,750. —

²⁾ Despre cele discutate în conferințele, în care s'a hotărât stampilarea, s'a redactat procese verbale, pe baza notelor stenografice ale Dlui Vas. Vlaicu. Iată ce spunea, între altele, Dl Vintilă Brătianu: „Dacă stampilarea nu va fi urmată în 3 luni de retragere (a se înțelege rambursare în monetă națională), dați timp să ne inundeze (coroanele). În timpul cel mai scurt trebuie să se înlocuiască, altcum stampilarea este ca și când n'am făcut nimic . . .”

ționate — după exemplul Ceho-Slovacilor — la Viena, de unde primisem asigurări serioase, că vor putea fi executate în condițiuni tehnice foarte bune și în cel mult șase săptămâni. Propunerea aceasta însă, deși găsită practică și folositoare, nu a aflat la cei în drept solici-tudinea cuvenită. Astfel, când, după aproape un an și jumătate dela stampilare, s'a putut începe rambursarea, mereu amânată și întârziată, s'a constatat că falsifi-cările de stampilări luaseră proporții atât de grave, încât față de 3.25 miliarde coroane stampilate oficial, au trebuit rambursate 8.7 miliarde, adică aproape îndoit.

Ce privește rambursarea, am păstrat dela început un punct de vedere hotărât ¹⁾ și anume că ea principial nu poate fi făcută de cât pe curs de paritate. Aceasta s'a putut vedea din memoriile, publicate în cele precedente. În scopul acesta am propus diferite modalități de execu-tare, din care să se poată alege cea mai practică și mai utilă pentru stat și cetățenii interesați. N'am înțeles nici odată, că rambursarea să se facă fără ca cetățenii intere-sați să nu contribuie la sarcina ce ar lua-o asupra sa statul. De aceea am susținut ideea impozitului pe avere. Azi se poate vedea, că, pe lângă aurul obținut din lichidarea băncii austro-ungare, care — cum am arătat în capitolul precedent — ne dă o acoperire de peste două miliarde lei valoare actuală, un impozit pe avere ni-ar fi putut întregi sarcina rambursării integrale.

E regretabil, că nu s'a supus unui studiu mai serios nici macar soluțiunea, după care, chiar dacă moneda din circulație s'a rambursat pe un curs parțial, cel puțin creanțele în valori de coroane austro-ungare să fi fost tratate după un regim special, mai echitabil. Or, institu-irea unui regim special pentru lichidarea creanțelor de coroane, ar fi putut salva o parte însemnată a avutului național, fără să aducă vre-o grevare statului. Nu s'a făcut nici aceasta, ci, pur și simplu, s'a ordonat o ram-bursare și o lichidare a creanțelor de coroane, egală cu o devalvare de 50%.

Marturisim, această procedură nu ne-a surprins. Problema a fost tratată cu atâta superficialitate și ușu-rință, încât, dacă ar fi să se reproducă părerile și interviurile date publicității în acel timp de unii dintre cei mai de sus oameni ai noștri, chemați să fie îndrumătorii și apărătorii intereselor noastre financiare, s'ar convinge ori și cine de greșelile de neertat, ce s'au făcut. Din parte-ne nu avem motiv a retrage sau a schimba nimic din cea ce am spus sau am scris în această chestiune. Din potrivă le susținem și acum, mai cu seamă, că cele ce au urmat, au confirmat în multe privințe prevederile noastre.

¹⁾ Ca o dovadă a modului cum am văzut și înțeles Ches-tiunea aranjării problemei valutare și ca o dovadă a convin-gerilor ce le-am avut în această chestiune încă în momentul prăbușirii Monarchiei austro-ungare, sunt a se vedea doi articoli apăruiți în N-rii 1 și 2 din Ianuar 1919 ai „Revistei Econo-mice“ sub titlul „Chestiunea valutei și finanțelor de Censor.

Răscumpărarea efectelor cehoslovace.

Spre orientarea celor interesați comuni-căm în cele următoare formalitățile de îm-plineit pentru de a putea obține răscumpăra-rea efectelor ceho-slovace aflătoare în România.

În conformitate cu § 15 al ordonanței emisă de „Republica Cehoslovacă“ sub Nr. 126 S. G. V. din 12 Martie 1919, se admite în străinătate răscumpărarea cușoanelor sau efectelor cehoslovace între următoarele îm-prejurări:

A) Dacă aceste efecte nu s'au prezentat spre stampilare, fiindcă în termenul stampilării se aflau în străinătate și aparțineau:

1. unor cetățeni cehoslovaci, cari însă la termenul stampilării nu se aflau în patrie sau
2. altor persoane cari pe timpul stampi-lării au locuit mai puțin de un an în Ceho-Slovacia, *ori peste tot nu au locuit acolo.*

B) Dacă statul unde se aflau efectele la 12 Martie 1919 plătește fără vre-o restricțiune efectele scadente pe teritoriul său, în rucăt sunt de acelea semnate, în termenii indicați în ordonanța de mai sus, pe teritoriul Republicii Cehoslovace, (așa numita reciprocitate).

ad. A) Proprietarii astorfel de efecte, cari locuiesc în România, trebuie să producă:

1. O adeverință de cetățenie precum și despre domiciliul său la 12 Martie 1919 (că deja la 12 Martie 1919 se afla afară de teri-toriul Ceho-Slovaciei).

Această adeverință va conține următoa-rele date și anume: Anul, luna și ziua naște-rei, cetățenia și adresa prezentă.

2. Adeverința dela Administrația finan-ciară sau Perceptoratul, în raionul căruia se afla detentorul astorfel de efecte, prin care se justifică, că efectul sau cușoanele se aflau la 12 Martie 1919 și după acest termen afară de granițele Ceho-Slovaciei. Depoul, respective persoana, la care se afla efectul, sunt a se indica pe lângă comunicarea adresei com-plete.

Intrucât efectul s'a aflat într'un așa numit depozit liber la vre-un institut mai însemnat, este suficient, dacă acest institut adeverește

că efectul în chestiune s'a aflat la 12 Martie 1919 și până în prezent acolo.

În celelalte cazuri se necesită, ca proprietarii astorfel de efecte să adeverească fie la consulatul cehoslovac, fie la altă autoritate, afară de Administrația financiară sau Perceptorat (Judecătorie, Notariat public), sau chiar la un institut de bani mai însemnat din țara unde locuiește, situația de sub 1 (și 2), după care consulatul, respective oficiul sau institutul de bani, vor elibera certificatul necesar.

Dovada în localitatea unde s'a aflat efectul se poate face prin: Registrele comerciale, corespondența, declarația unui institut de bani, care cunoaște situația proprietarului efectelor etc.

Dovada autorităților respective institutelor; trebuie să indice modul cum a primit justificările mai sus notate...

Adeverințele ad 1. (și 2.) Certificatul poliției și Administrației financiare respective institutului de bani se vor prezenta consulatului cehoslovac, în al cărui raion se află locuința proprietarului efectelor, unde se va elibera un așa numit „Affidavit“.

Acest Affidavit se va prezenta institutului, care face plata (indigen sau străin) care la rândul său reține affidavit-ul și-l prezintă la decontare institutului emitent al efectului din chestiune.

Dacă o bancă sau vre-o casierie străină plătește un cupon în lipsa „affidavit“-ului, se expune la rizicul și pericolul de a i-se denega din partea institutului emitent enorarea sumei plătite.

ad B) Privitor la chestiunea reciprocității. Ministerul de finanțe al republicii cehoslovace, este mulțumit deocamdată, până la altă dispoziție, dacă un oficiu român (cameră de comerț sau bursă) certifică că institutele de bani indigene răscumpără fără nici o restricțiune efecte plătibile în România, dacă acestea sunt semnate în termenile indicate de ordonanța republicii cehoslovace Nr. 126 din 12 Martie 1919, ba chiar și dacă un institut mai de seamă în România, declară că răscumpără astfel de efecte, fără nici o restricțiune.

Mai jos urmează modele pentru certificatele necesare, conform punctelor 1. (și 2.)

Competințele și alte spese împreunate cu eliberarea „affidavit“-ului, se vor acoperi la consulat cu suma de Lei 30.—. Într'un affidavit se pot introduce numai efecte aparțină-

toare uneia singure bănci sau institut de emisiune cehoslovac.

Pentru obținerea «affidavit»-ului proprietarul efectelor adresează consulatului cehoslovac oferent o rugare unde, în baza certificatelor anexate (vezi modelele 1. și 2.) cere eliberarea „affidavit“-ului.

Model ad. A. 1.

Primăria comunală (poliția) din .....
județul ..... certifică prin aceasta că
dl (d-na) .....
născut la anul..... luna..... ziua.....
cu locul de competență în.....
jud. .... locuiește dela
..... 19..... în comuna .....

(Sigil)

semnătura.

Model ad. A. 2.

Mai jos semnat (adm. financiară, perceptorat, bancă, judecătorie) certifică prin aceasta, că dl. d-na. ....
a fost la 12/III. 1919
proprietarul următoarelor efecte.....
(specificarea efectelor, seriei numărului etc.)

Aceste efecte se aflau (se află și azi) în depozit liber la ..... sau erau păstrate la ..... despre ceace ne-am convins din registre (sau din corespondență).

..... la..... 192.....

(Sigil)

semnătura.

AVIZ.

Avem onoare a aduce la cunoștința acționarilor și a publicului că termenul de subscripție la emisiunea II a Institutului de arte grafice „Ardealul“ din Cluj se prelungește până la 1 Ian. 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
al Inst. de arte grafice

„ARDEALUL“

Cluj.

Să încurajăm construcțiile

Cine încurajează construcțiile de clădiri, încurajează toate meseriile și artele. De nouele clădiri se bucură nu numai inginerii, cari fac planurile și întreprinzătorii zidari cari le ridică, ci și dulgherii, lăcătușii, geamgii, zugravii, fabricanții de mobile și de parchete, lustragii etc. cari toți au de lucru, când se clădește ceva în stil mare. O construcție mare, la cari sunt angajați atâția meștri și artiști, ia uneori proporții de adevărate evenimente sociale și artistice. Și mai mult se întâmplă aceasta când construcția nu e clădire de rând, ci e menită să fie un palat cultural cu muzeu și bibliotecă, casă națională, teatru sau așa ceva.

Atunci trebuie gust și pricepere neasemănat mai mare ca la obișnuitele clădiri particulare. Cei vechi (Grecii și Romanii) foloseau toată arta și iscusința neamului lor la clădirile publice, pe când la cele private abia erau cu băgare de seamă. Să aibă unde dormi și unde mânca. Atât tot. Incolo lumină, căldură comoditate foarte puțină. Tot ce lipsea a asă, găsia Greul sau Romanul, dar mai ales Greul, cu prisosință în templele și agoralele publice. — La noi, la Români e chiar întors. Dacă te duci la București, te izbește murdăria și totala neglijă de cele publice. Busturile și statuile marilor noștri bă-bați de stat și poezi sunt într-o murdărie și neglijă, de care ar trebui să ne fie rușine obrazului. În schimb, pe cât e de murdară și neingrijită strada și piața capitalei, pe atât e de curată, de luminoasă, de atrăgătoare cutare sau cutare locuință particulară a cutărui sau cutărui bogătaș al nostru. Imprejurarea aceasta însă arată stările triste și educația greșită dela noi.

Vrând să schimbe întrucâtva aceste stări și să dea altă direcție spiritului public, atrăgându-i luarea aminte spre cele publice mai mult decât spre cele private, „Asociațiunea“ („Astra“) vrea să încurajeze construcțiile publice în mai multe orașe ale țării, edificând sau adoptând case naționale cu muzee și biblioteci publice din veniturile marelui întreprinderi culturale care este loteria ei. De aceea e datorită fiecărui cetățean Român adevărat să facă posibile toate aceste construcții și superioare manifestații ale artei naționale, cumpărând cât mai multe bilete dela loteria Asociațiunii. Biletul costă 20 Lei și se capătă la toate băncile, primăriile comunale, direcțiunile școlare, administrațiile de plasă etc.

Nu ascultați de profetul, care zice, că temelia economiei este satisfacerea trebuințelor, fiindcă el vi se oferă imediat a vi le satisface spre deplina lui satisfacție. Lui îi convine profeția trebuințelor.

Congresul cooperativilor.

Duminică în 27 Nov. s'a deschis în aula fundației universitare „Carol“ congresul cooperativilor din întreaga țară.

Biroul a fost constituit din: președinte d. V. Teodorescu Țincu asistat de mai mulți membri din vechiul regat și provinciile alipite.

La ședința de dimineață au luat cuvântul d. n.ii V. Ghenziu, C. Spânișteanu, Cutava etc., cari au arătat situația, care a determinat acest congres.

S'a expediat o telegramă de omagiu regelui Delegatul Ardealului d. Dr. Fuzi, critică leg ferarea cooperativii în vechiul regat, cerând o funcționare mai autonomă, și arată, că consolidarea economică a țării depinde de bunul mers al cooperativii ca ata e ea are drept la sprijinul statului.

D. Ștefan Enescu, cere scutirea sau cel puțin o reducere de 50 la sută a taxelor de vamă la mărfurile cooperativelor.

Privilegierea lor la transporturile C. F. R

Formarea unui nou consiliu a cooperativii compus din specialiști și un referendum a cooperativilor cu ocazia întocmirii unei legi a cooperativii.

D. V. Ghenziu, în urma discuțiilor citește următoarea moțiune în chestia creditului:

1. Ca în viitorul cod cooperativ să fie trecute normele organizării societăților cooperative, care să dea garanții suficiente creditelor intrate în ele; 2. ca societățile cooperative să-și îndrepte activitatea în adunarea depunerilor, care mijloc poate rezolva într-o măsură însemnată chestia finanțării; 3. ca Banca Națională să crediteze direct cooperativii.

D. Stan Morărescu, dezvoltă punctul referitor la vânzări și aprovizionările în comun Critică sistemul de cumpărări și vânzări de cereale făcut azi de centrale oficiale — care răstoarnă cu desăvârșire principiile cooperativii, dând loc la abuzuri — nemulțumind și pe producător și pe consumator și atrăgând discreditul ideii și osădere a prestigiului autorității. Scopul vânzării în comun, e de a pune pe producător în legătură directă cu debușeurile de desfacere aral a provizionărilor în comun e acel de a pune pe consumator în legătură directă cu centrele de producție.

D. Crețu (Suceava), arată că prin sistemul vânzării de azi, țărănul e foarte păgubit. căci, i se ia cerealele cu prețuri mai mici ca cele din comerț. Și nu i se achită complet — apoi nici aprovizionările nu sunt organizate țărănul ducând lipsă de toate și aceasta fiindcă totul e concentrat în mâinile oficialității.

D. Bodeansky (Basarabia), arată că problema vânzării și aprovizionărilor în comun depinde în mare.

parte de organizația cerealistă. Propune ca chestia organizării să fie studiată cât mai larg de comisia ce se va desemna pentru organizarea viitorului congres.

În urmă, după discuții se votează următoarea

Moțiune.

„Congresul consideră comercializarea tuturor produselor sâtenilor și meseriașilor ca și aprovizionarea cu articole de prima necesitate direct dela sursă, între cele mai însemnate funcțiuni pe care cooperatiunea e chemată să le îndeplinească.

„În acest scop se va aviza la toate mijloacele tehnice, pe care experiența altor popoare ni le oferă.

„Operațiunile de această natură, făcute pe cale oficială, și care contrazic principiile cooperatiunii, neputând fi așezate în cadrul activității sale, cooperatiunea nu și le poate însuși.

„Comisia ce se va alege pentru pregătirea lucrărilor viitorului congres va alcătui în amănunțu planul de organizare tehnic al acestor operațiuni.”

D. C. Spănișteanu, vorbește despre învățământul cooperativ, care trebuie să se divizeze în învățământul de educație al cooperatorilor și în învățământul de pregătirea elementelor de conducere și administrație

Educația cooperatorilor se poate face deocamdată prin activitatea fruntașilor cooperatori, iar pentru pregătirea tehnică trebuie organizat învățământul prin crearea de școli cu o rază de cultură tehnică mai largă, nu superficială ca azi ear pentru tehnicieni ca maeștri lăptari, șuncari etc școli speciale tehnice. Citește o moțiune în acest sens

D. Ilim (Iași), arată că chestia culturii cooperatiunii e o probă nouă de conștiință pentru cooperatori. Referindu-se la cooperatiunea orășanească arată că au fost create ca un produs unor concepții greșite fără nici o pregătire

Arată cum guvernul pentru propaganda cooperatiunii orășanești a trimis controlori și inspectori de pe la corporații, ei însuși lipsiți de educație și priceperea ne-eră.

Centralele oficiale cooperative, oferă azi pentru conducere refugiu celor ce trăesc pe spinarea cooperatorilor și a cooperatiunii.

Parazitismul oficial din conducere e dușmanul cooperatiunii

Cooperatiunea din apus s'a dezvoltat prin propriile ei forțe. În această direcție trebuie să ne educăm formându-ne conștiința de cooperatori.

După ce mai vorbesc și alți oratori, se votează o moțiune pentru organizarea educației cooperative, prin școli speciale

D. St. Morărescu, raportorul codului cooperativ face expunerea largă a principiilor, pe care urmează

să se alcătuiască viitoarea legiuire din care se desprind următoarele principii:

1. Societățile cooperative sunt de natură comercială și se bucură de personalitate juridică.

2. Scopul societăților cooperative nu este numai de a ajuta propășirea economică a membrilor lor, ci de a contribui și la ridicarea nivelului lor moral.

3. Societățile cooperative sunt autonome, în consecință se desființează tutela și controlul administrativ.

4. Partea socială a unui membru în societățile cooperative e fără limită.

5. Dreptul de vot în adunările generale ale societăților cooperative este egal, indiferent de partea socială.

6. În societățile cooperative primirea și excluderea membrilor este un drept suveran al adunărilor generale. fără nici un fel de îngădare.

7. Căteia de federalizare este deschisă tuturor societăților cooperative de orice grad.

8. Societățile cooperative vor fi supuse, ca și societățile anonime, nu numai controlului justiției.

9. Societățile cooperative de orice grad vor fi creditate direct de Banca Națională a Statului.

10. Auto-controlul este un drept natural al societăților cooperative și se va exercita în baza dispozițiilor statare.

11. Procesele verbale încheiate de agenți de revizuire ai societăților cooperative de orice grad, vor avea puterea probatorie în justiție până la dovada contrarie

12. Codul cooperativ, trebuie să conțină un capitol, care să prevadă înlesnirile, reducerile și scutirile.

13. Codul cooperativ trebuie să cuprindă un capitol referitor la organizarea învățământului și educației cooperative

Modificarea serviciului de camionaj C. F. R.

Prin Jurnalul Consiliului de miniștri No 3619-1922, Alinearul 1 și 2 al Art 6 din decretul regal No 4421 din 24 Octombrie 1922, se modifică după cum urmează:

Toate mărfurile sosite fie de mare lupteală, fie de mică lupteală, de clasa I și II, colete cu timbre de franșare și mărfurile adresate „Gara Restant” se desarcă obligator de C. F. R. și vor fi transportate la domiciliul destinatarilor fie aceștia particulari, fie autorități, prin serviciul de Camionaj C. F. R. unde există un astfel de serviciu.

Pentru autorități se exceptează acelea cari posed

mijloace proprii de transport, sau au contracte în curs de executare.

Transporturile de felul celor de mai sus, cari au o greutate de scrisoare de trăsură mai mare de 2.000 kg pot fi ridicate și de destinații lor însuși sau prin alți întreprinzători de camionaj de cât ai C. F. R., dacă vor cere în scris stațiunii acest lucru. Semnătura după cerere trebuie să fie legalizată. Cererea se va face odată pentru totdeauna iar nu pentru fiecare transport în parte.

Celelalte alineate ale Art. 6 precum și restul articolelor din decretul regal No 4421 din 24 Octombrie 1922 rămân neschimbate.

Aceste dispozițiuni intră în vigoare pe ziua de 1 Decembrie 1922 cu derogare dela § 7 alin. II din regulamentul de transport C. F. R.

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICA” mutată la Cluj, în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 120—
o jumătate de an „ 60—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite de sau prin postă cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară” Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice”.

Toate băncile românești, membre sau nu a „SOLIDARITATEA” sunt rugate prin aceasta cu toată onoarea să primească vârsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice”, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară” S. A. P. Cluj.

SUMARUL:

Unificarea monetară (Sfârșit). — Răscumpărarea efectelor cehoslovace. — Să încurajăm construcțiile — Congresul cooperativelor. — Modificarea de serviciul de camionaj C. F. R.

Cronica săptămânală. — Bursa.

CRONICA SĂPTĂMĂNALĂ

Sindicatul Funcționarilor Industriali. Funcționarii industriali din Sibiu s'au constituit de curând într'o societate, sub numele de: „Reuniunea funcționarilor industriali”, având statute aprobate. Reuniunea e organizată în forma unui sindicat cu drept juridic și caracter local.

Meseriașii români din Sibiu încep a se ocupa tot mai mult de strângerea rândurilor, pentru ași apăra interesele. Bani sunt scumpi, procurarea materialelor se face cu greutate, concurența începe a fi tot mai vădită, dările vor fi în viitor mai mari etc. Iată tot arătea motive, cari îndeamnă pe meseriașii independenți (cari au ateliere proprii) să se strângă la oaltă. Din neoca trecută 26 Nov. s'au întrunit în localul Reuniunii meseriașilor, alegând o comisiune, care are chemarea să studieze situația și să convoace o nouă adunare pentru reactivarea sindicatuului meseiașilor și comercianților români din Sibiu. Le dorim succes.

Băncile bulgare în străinătate. Banque Internationale de Bulgarie din Sofia, fondată cu ajutorul Băncii Naționale bulgare, și al Băncii Agricole din Bulgaria, în virtutea unei deciziuni a Adunării Naționale din 28 Decembrie 1921 și în executarea decretului din 15 Ianuarie 1922 a ținut la Zürich prima ei adunare generală extraordinară la care a asistat și ministrul de finanțe bulgar d. Turlakof

Cu această ocazie s'a ales consiliul de administrație printre cari se află reprezentanți germani, francezi, englezi, elvețieni, etc.

Consiliul de administrație a decis sporirea capitalului la 75 milioane leva.

Acționarii străini (americani, francezi, elvețieni și unguri) au asigurat preluarea de 40 milioane leva acțiuni.

Banca Internațională din Bulgaria își va începe activitatea la 1 Decembrie 1922.

În cursul anului viitor, ea va deschide sucursale la Berlin, Paris, precum și agenții la Viena, Budapesta, București și Zürich.

Obținerea Camionajului la Fabr. de tutun din Cluj. La licitația publică din 1-a Decembrie a. c. a obținut transportarea materialelor și fabricii de tutun din Cluj Serviciul de Camionaj C. F. R. Care a avut oferta cea mai eficientă.

„ARDEALUL”

Institut de arte grafice, s. a.

CLUJ. Strada Memorandului No. 22

poate lifestra institutelor de credit toate

rechisitele de birou

registrele și tipăriturile necesare.

BIBLIOGRAFIE.

În EDITURA CARTEA ROMÂNESCĂ din București, au apărut următoarele volume cari se află de vânzare la toate librăriile principale din țară:

I. D. Bârzan. *Probleme economice, financiare sociale* născute după război. . . . . Prețul 18 L.

Ludovic Leist. *Le français parle*. Culegere de conversațiuni franceze—române . . . . . Prețul 30 L.

Ludvig Leist. *Deutsches Lesebuch für die Privat-Elementarschulen Rumäniens*, partea IV. . . . . Prețul 27 L.

I. Popovici Bănățeanu. *Din viața meseriașilor bănățeni*, Nr. 105—6. . . . . Prețul 2 L.

A apărut A marșul ziarelor „ADEVĂRUL și DIMINEAȚA” pe anul 1923 cu un bogat și variat sumar, în 240 pagini cu coperta în culori. Prețu unui exemplar Lei 15.

Vedeți, că economia oamenilor deștepți se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.

Aviz.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” (ASTRA) caută propagandiști pentru loteria ei, pe lângă un comision de 25%, în toate centrele mai de seamă ale României întregite. Doritorii sunt invitați prin aceasta să se anunțe biroului „Asociațiunii”, Sibiu, strada Șaguna Nr. 6.
1—4

„DOINA”

SOCIETATE ANONIMĂ COMERCIALĂ ȘI DE CREDIT
CÂMPENI

Incepând cu 1 Ianuarie 1923, după depunerile spre fructificare elocuate la institutul nostru, până la suma de 50,000 Lei se va da 5%, iar la cele mai mari 6%.

Conziliul de administrație.

„ALBINA” Institut de credit și economii, soc. pe acții Sibiu.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința deținătorilor certificatelor interinale No 516/I 654/I, 966/I, 1133/I, 1134/I, 1144/I, 1291/I, 1294/I, 1422/I, 1494/I, 1557/I, 1559/I, 1780/I, 1793/I, 1800/I, 1801/I, 1802/I, 1803/I, 1807/I, 1808/I, 1809/I, 1810/I, 1811/I, 1860/I, 1861/I, 1890/I, 1903/I, 1904/I, 1905/I, 1906/I, 1915/I, 1963/I, 1964/I, 1968/I 148/II, pentru acțiunile subscrise la emisiile a VII-a din 1922 ale institutului nostru, că dacă în termen de 45 de zile nu vor achita acțiunile cuprinse în certificatele interinale de mai sus, conform § 10 din statute, aceste acțiuni se vor considera de anulate, iar ratele deja efectuate cad în folosul Institutului.

Sibiu, la 29 Noiembrie 1922.

Direcțiunea.

Cereale.

Exportul de cereale în luna Octombrie 1922.

În luna Octombrie a anului curent s-au exportat 181.940 tone cereale, față de 100.995 a aceleiași luni din anul trecut, deci cu aproape 81.000 tone mai mult.

Restituirea taxei timbrului proporțional de 1%.

Aflăm, că Dl. Director General al Finanțelor a hotărât în principiu restituirea taxei timbrului proporțional de 1% încasat în baza interpretării greșite a aplicării ordonanței respective.

Sindicatul cerealiștilor din Cluj și a luat angajamentul că în schimbul chitanțelor originale asupra plății acestor taxe, va interveni pentru restituirea taxelor plătite.

Bursa de cereale.

În târgul de cereale nu s'a făcut aproape nici o tranșacțiune din cauză că în străinătate au scăzut simțitor prețurile cerealelor.

Târgul de Cereale.

Prețurile medii a cerealelor so otte pe 100 de Kgr.

Felul cerealelor	In Ardeal	In Cadrilater	In Galați
Grâu	380—400	280—300	350—360
Orz	310—315	265—310	310—320
Ovăș	—	270—280	320—340
Secară	—	—	330—350
Fasole	415—450	450—455	590—600
Nuci	10'00	—	11 00
Cartofi	120—160	—	—
Porumb nou .	360—380	250—290	310—430
Porumb vechu	420—450	—	410—430

Bursa

Lipsa de numerar să resimte la bură tot mai pronunțat, împiedicând cu totul consistența tendinței ferme care începuse să se manifesteze pe la mijlocul săptămânei.

Săptămâna să încheie cu o tendință slabă în toate compartimentele.

Devizele staționare.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

o/o	Divid	Ultimul curs	Noembrie		Decembrie			
			29	30	1	2	4	5
Efecte:								
50%		81—	—	—	—	80 1/2		—
50%		80 3/4	—	80—	80—	—		—
50%		82 3/4	82 1/4	82—	—	—		—
Bănci:								
500	3%	1.700	—	—	—	12.800		—
500	100	855—	—	—	—	—		—
500	50	750—	—	—	—	—		—
50	160%	50—	—	495—	—	—		—
100	—	—	—	—	—	—		—
500	65	20—	—	—	—	—		—
Intreprinderi:								
500	200%	2130—	2140—	2160—	—	2150—		2155—
500	—	1580—	1610—	1630—	1590—	1725—		1820—
000	—	—	—	—	—	—		—

Bursa închisă

Schimbul de bani.

	Paritatea în Lei înainte de războiu	Ultimul curs	Noembrie		Decembrie			
			29	30	1	2	4	5
Cursul la București								
100	Franci francezi	L. 100	1122—	1117—	1110—	1192—	1120—	1122—
100	elvețieni	" 100	2950—	—	305—	—	3000	—
100	Koroane cehoslovace	" 105	502—	502—	502—	503—	503—	506
100	" ungare	" 105	6.60	—	6.75	6.75	6.90	7
100	" austriece	" 105	0.22	0.23	0.22.50	—	0.22	0.22
100	Mărci	" 125	2—	1.85	2.04	2.14	2.05	2.03
1	Liră St.	" 25	714—	732—	730—	727—	725—	727 1/2
100	" Ital.	" 100	745—	710—	765—	765—	767—	802—
100	Dinari	" 100	—	—	—	—	—	—
100	Dahne	" 100	—	—	—	—	—	—
100	Leva	" 100	—	116—	—	118	120—	—
1	Dolar	" 5	59—	161 1/2	160.50	160.50	160—	161—
Paris								
100	Lei	Fr. 100	9—	9.05	9.05	9—	—	9—
1	Dolar	" 5	14.54	14.40	14.37	14.23	14.20	14.31
1	Liră St.	" 25	65.87	65.75	64.84	64.22	64.23	64.06
100	Liră Ital.	" 100	69.10	—	68 1/2	64.70	68.90	71.10
100	Mărci	" 125	0.17 1/2	0.17 1/2	0.20	0.17 1/2	0.20	0.17 1/4
100	Kor. cehoslov.	" 105	45.80	—	45.35	—	45.50	45.35
100	Kor. ung.	" 105	—	—	—	0.70	0.65	0.70
100	Kor. austr.	" 105	0.02	—	—	—	—	—
100	Fr. elv.	" 100	2/0.25	—	267 3/4	—	266.75	270.95

Bursa închisă